

Maciej Derda

Bogucko tragedyo, richtig piyrsze ślōnske true crime

Grajōm:

OMA – lot kole 87

JŌZEF - ślubny Zofji, dziywior Paula, bracik Kosztanty

KOSZTANTA – siostra Jōzefa, Francka i Jona, ślubno Paula, mamulka Omy

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY – wnuk Omy (głosowo kopijo Bogusława Wołoszańskigo abo Michała Fajbusiewicza; oblyczony w przydługo jakla wojskowo model M-65, z demobilu, z podwiniyntymi rynkowami; o licu spōminajoncym jednak barzij Telly’ego Savalasa)

BINA I

5 czyrwnia 2024, zalon pomiyszkanio w bloku z lot 60. Wchodzi Oma i zajmuje plac na zeslu, odwroco sie do wnukōw.

OMA: Siodać i niy godać. Suchać, bo dwa razy niy byda godać, bo staro je żech i niy wiadomo wiela pożyja. Jak sie teraz niy nagro, to przepadło. Wiym tyła, wiela wiym i tyła Wōm powiym, a co niy wiym, to dopowiym tak, jak mi sie wydowo, iże mogło być, abo wiedziałach i zapomnialach. A co? Staro je żech, to moga. Jedne pewne, iże cajtōngi, co je Wom pokazuja, to genau prawda... Bydzie to ozprowka o wyzdradzie, zbrodni i korze, w naszym familijnym zouzie. Rozsiednijcie sie wygodliwie, picie mocie, przekōnski mocie? Siku zrobione? Coby mi stowanie niy było, bo straca wōntek... No, zaczynōmy. Opowiym Wom dzisiej nosz familijny horror, przed Wami spomniynie ô Boguckich Trucicielkach! Było to w czyrwniu 1935 po śmierci mojej najstarszej siostry Teryni, a zaczyno sie od byzuchu bracika mamulki Jōzefa...

BINA II

Czyrwiyń 1935, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Dobry, Kosztanta je żeś w doma?

KOSZTANTA: Je żech. Downo Cie niy było, co chcesz?

JŌZEF: Sama je żeś?

KOSZTANTA: Sama. Stało sie coś? Coś taki dziwacki?

JŌZEF : A karlusy i Paulek kaj?

KOSZTANTA: No jak kaj? W robocie, na grubie, a kaj majōm być?

JŌZEF: To dobrze sie skłodo. Sprawa mōm, chciōtech...

KOSZTANTA: A niy wpod żeś na to, coby nojprzōd spytać? Widza, iże niy rozumiesz o czym godōm. Niy spytosz jak sie czuja?

JŌZEF: Po co mōm pytać, przeca widza, iże nic Ci niy ma.

KOSZTANTA: Nic mi niy ma? Ledwo miesiōnc tymu poschroniali my Terynie, a jo je żech w trzecim miesiōncu cionże... Pomyśl czasym o inkszych, niy ino o sie...

JŌZEF: Dobre, dobre, juź dobre. Sprawa mōm. Jak sie czujesz?

KOSZTANTA: Szkoda godać... godej z czym przilazisz.

JŌZEF: Sprawa mōm, chciōtech...

KOSZTANTA: Sprawa może poczykać. Napijesz sie czegoś, kōncek kołocza zjysz? Powiydz lepij, jak Edytka sie chowo?

JŌZEF: Niy, dziynkuja, niy chca ciasta. Mało - dobrze, pōł roku juź mo... Trocha z tym przichodza... a gorzoła mosz może? Napiōł bych sie.

KOSZTANTA: A ty co, we fatra sie umiyniosz? Gorzoły to Ty sie kaj indzij napij, niy u mie. Ino sie niy opij i niy rōb breweryje w doma, Zosi i małyj to niypotrzebne. Styknie, iże juź jedyn awanturnik z Wami miyszkoł. Tfu, o umartych abo dobrze abo baj. A czymu niy je żeś w robocie? Jeszcze poēdnio niy ma, a ty byzuch robisz?

JŌZEF : Niy wyjyźdzej mi sam z fatrym, to co inkszego. Swobodne mōm, musza coś waźnego sprawić. Kłopot mōm... Potrzebowoł bych jajec, a Ty przeca mosz kura. Życzniejsz z 10?

KOSZTANTA: Dōm Ci.

BINA III

Czyrwiyń 2024, Zawodzie, ul. Walerjana

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY: Witōm wszyjskich suchoczōw podcastu i oglondoczōw wersyje filmowyj z Youtube. Dziynkuja wszyjskim wspierajōncym z Patronite, dziynki kerym moga ryalizować tyn podcast. We zwiōnsku z ogromnōm wielościōm materyje z tamtyjszyj presy byda wyjōntkowo cytowoł ino fragmynta. Sponsory moje od proga 25 dostanōm newsletter po odcinku z cajtōngami w wersyje cyfrowyj.

Śląski Kurier Poranny: Żona pod przeciepkom otrucia ślubnego arsenikiem. Do prokuratorji Gyrichtu Rejonowego w Katowicach wystosował Jōzef Sikora zamiyszkały w Zawodziu, ulica

Walerjana doniesienie, iże jego szwigr Franciszka Włokowo zatręła przed niedawnym czasym swego ślubnego 58-latowego Piotra Włoka.¹

Gazeta Siemianowicka: Żona otręła ślubnego arsenikiem [...] Niyzawodnie po dostaniu tego doniesienia wdrożono ynergicznie podszukonek. Poczonkowo trufano byō, iże Jōzef Sikora doniesienie narychtowōł pod wpływym pomsty. W ostatnim czasie żōł on ze szwigrōm w niyzgodzie [...] we zwiōnzku z wykryciym tyj zbrodnie prokurator przy gyrichcie rejonowym w Katowicach zarzondziōł przekludzynie ekshumacyje niyskorości śp. Włoki.[...]²

BINA IV

5 czyrwnia 2024, zalon pomiyszkano w bloku z lot 60.

OMA: Jak widzicie sprawa byō cołkym powożno. Takich rzeczy u nos w doma niy byō. Gańba na cołke Bogucice, musieli mamulka i fatra palcami wytykać, a wiycie, jake to ważne tedy byō, co ludzie godajōm... Co sie dzieje w doma, niy godej żodnymu... Bōł to zaczōntek cołkij breweryje, a co sie trefiyō niyskorzij to ôo... Po donosie sytuacyjo sie skomplikowōła, grōb rozkopali, przebodali i wyszō na to, iże Jōzek godōł prowda...

BINA V

Czyrwiń 1935, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Dobry, Kosztanta je żeś w doma? Mōm sprawa.

KOSZTANTA: Jōzef, to Ty? Dopiyro teraz przychodzisz? Sprawa mo, no, niy strzimia. Coś Ty zaś narobiōł? Dalszy donos na policyjo abo co gorszego?

JŌZEF: Co sie czepiosz, wiysz jak byō!

KOSZTANTA: Niy wiym! Tyla wiym, co mi pedziołś, iże podyjzdrzywosz matka Zosi, iże pomogła starymu slyż z tego świata. A Ty myślisz, iże cajtōngōw to my niy czytomy!?! Sypsacyjo na cołke Bogucice i niy ino. Godajōm, iże cołki Ślōnsk już wiy, co sie tam na Waleriana dzioł. Gańba na cołkigo. Palcami nos wytykajōm, dobrze, iże mamulka tego niy dożyła, bo pynkō by jeji serce...

JŌZEF: Prowda Ci pedziołech, fater Zosi to stary ożyrok bōł i wszyjskich w doma biōł.

KOSZTANTA: To niy mogli żeście go ze ślubnym Emilli do pionu ustawić?! O nim we cajtōngu niy piszōm! Cołko Krakusa aże huczy od klach, iże mody Jōzek to abo nakłamoł, coby sie

¹ Śląski Kurier Poranny, rok 1 nr 122, Chorzów, 5.06.1935

² Gazeta Siemianowicka, rok X, nr 46, Siemianowice Śląskie, 6.06.1935

szwigrzy pozbyć i przejeńń jejij pomiyszkanie, abo mordyrz, co na biydno kobyta przewina chce przeciepnōńć!

JŌZEF: Oszydy! Baby dycki klachały. Co za idyje? Bez synsu, z tym pomiyszkaniym przeca musioł bych sie jeszcze Emilii z chopym i Trudy pozbyć! A jak bych mioł go zabić, to bych to inakszyj rozwiōnzōł, a niy jakoś trutka na mozgole! Jo bych to zrobiōł jak chop, a niy jak jakoś... baba.

KOSZTANTA: Niy krzicz. Dej mi wody, słabo mi sie zrobiyło...

JŌZEF: Legnij sie lepij. Kosztanta, Ty sie niy przejmuj, co ludzie godajōm. Oni jeszcze bydōm godać. Niy wiym co z tego bydzie. Matka Zosi na zicher coś wymyśli, coby sie zymścić, to okropiczno kobyta. Pamiyntej, co by sie niy dzioło, jo nic niy zrobiōłech. Legnij sie, odpocznij. Ida do dōm. Kosztanta... a choby coś sie stało to moga na Ciebie rachować?

KOSZTANTA: Co by sie miało stoć?

JŌZEF: Niy wiym, Wlokowo na zicher coś wymyśli... Choby co to... zajmiesz sie Edytkōm? Ekshumacyjo mo być, wołoł bych jeji tam niy brać... Mosz jakeś jajca? Życznoł bych jeszcze z 10.

BINA VI

Czyrwiń 2024, smyntorz w Bogucicach. Dziynnikōrz przechadzo sie od grobu Kosztanty (na staryj czynści) do grobu Jōzefa (na nowyj czynści)

DZIYNNIKORZ ŚLEDZCY

Śląski Kurier Poranny: Ekshumacyjo niyskorości na smyntorzu w Bogucicach [...] stwiyrdzono było, iże Wlokowo, kero czynsto szykanował Piotr Włoka, zamierzała pozbyć sie swego tyrana. W tych cylach namōwiła swego ziyńcia Jōzefa Sikore, by dolifrował jeji arseniku. Potym wtajemniczyła w swe zamiary swoja cera Elzbieta, jak tyż żony Sikory Zofje, z kerymi pospōł domieszycwała arsenik do jedzynio. Po upływie miesiōnca Włoka naroz umrzył. [...] przekludzono było w dniu wczorejszym ekshumacyje niyskorości śp. Piotra Włoka. Już kole godziny 10. sebrały sie przed smyntorzym tulmy publiczności, co chciały być świadkami odkopania prochōw śp. Włoki. [...] Wynik sekcyje trzimany je w tajymstwa. [...] Sensacyjne poświadczyne cery wkłudziły gyricht na ślad drugij zbrodnie. [...] w czasie przekludzynio ekshumacyje wyszła na jaw drugo zbrodnia sprawiono bez Wlokowo, jak tyż jeji cery. [...] krōtki czas po śmierci fatra umrzył tyż tajymnōm śmierciōm szczyry kamrat jeji fatra Jon

Śliwa, co z nim fater czynsto popijał [...]³

BINA VII

5 czerwnia 2024, zalon pomiyszkano w bloku z lot 60.

OMA: ...no a pod koniec piyrszego powstonio przybiegli somsiady i pedzieli, ize Grenshutz idzie po niego i uciyk bez okno w samych spodniokach. Uciyk i wrōciōt dopiYRO pod koniec wojny w 1945... a niy, poczkejcie. Jōzefy mi sie pomyliły... bo jo Wom sam o jejich fatrze, mojim starziku, tyż Jōzefie Sikorze... Nazod do właściwego Jōzefa – syna.

BINA VIII

Czyrwiń 1935, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Kosztanta!! Kosztanta! Je żeś sama?

KOSZTANTA: Co sie tak drzisz? Paula i Jonka przecucisz, po nocce śpiōm.

JŌZEF: Kosztanta, musisz mi pomōc...

KOSZTANTA: Co sie zaś stało?

JŌZEF: Musza coś zrobić, wymyślić, bo nos wszyjskich do kryminału zawrzōm... Ostawia u Ciebie Edyta. Niy ma co z niōm zrobić... nic niy godej, prosza, jak sie niy zgodzisz, to mogōm jōm potym do sierocińca weznōńć, a tego niy sniesa, coby moje dziecko cudzy chowali... Sam mosz te jajca, co życzońch oddowōm, na razie piytnoście, reszta doniesa niyskorzij.

Odstawio nec z jajcami na stōł i wychodzi. Konstancja biere jajca, idzie do okna i otwiyro jy na oścież.

KOSZTANTA (*krzyczy*): Jo ci te jajca dałach! Za kogo Ty mie mosz? Bier jy nazod!

Ciepie jajcami w pleca Jōzefa

BINA IX

Czyrwiń 2024, smyntorz w Bogucicach. Staro czynść, przy kaple cmyntarnyj

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY

Katolik Polski: Ekshumacyjo niyskorości ofiary potwornyj zbrodzie [...] Piotr Wloka, inwalida hajerski, bōł wogōm familije. Powodym tego bōł przede wszystkim jego przywyk do alkoholu. Ożarty Wloka maltretował cołko familijo, wywołujōnc gorszōnce breweryje.

³ Śląski Kurier Poranny, rok I, nr 129, Chorzów, 13.06.1935

Nareście familijo, a ścislij bez godanie: Franciszka Wlokowo, jeji cera Zofja i ślubny tyj ostatnij, Jōzef Sikora – postanowiyli we wrześniu ub. roku zgładzić Piotra Wloke ze świata. [...] Wlokowo, jak i Sikora i Sikorowo prziznali sie do zbrodnie [...] w miesiōnc po śmierci Wloki umrzył jego kamrat i towarzysz libacyji, niejaki Jon Śliwa. Poniwoż Śliwa umrzył po miesioncu jankuryjskich ciyrpiyń, w okolicznościach i przy objowach takich, jake towarzyszyły śmierci Wloki, istnieje przypuszczynie, ize ulegnoł on tyż zatruciu arsenikiem [...] Dochodzynia wykożōm eli przypuszczynio te sōm prowdziwe.⁴

BINA X

5 czerwnia 2024, zalon pomiyszkano w bloku z lot 60.

OMA: Ja, ja... to chyba nojgorszy momynt tyj historyje. Do mie. Mamulka narodzyła moja drugo siostra w grudniu, Natalia. Umarto na drugi dziyń... Mamulka bezma tyż. Ujek Jon wrōciōł z gruby do dōm i jōm znod ledwo żywo przitulono do ciałka Natalii. Komplikacyje po porodzie. Stracyła dwie cery w czasie jednego roku... Miały take fajne grobki z pioskowca. Chodzyłach z fatrym na niy. Niyskorzij mama sprzedała tyn plac i już dzisiej jejich niy ma. Leżały w Bogucicach na starym smyntorzu za kaplōm po prawyj stronie.

BINA XI

Czyrwiyń 1936, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Dobry, Kosztanta, jeżeś w doma?

KOSZTANTA: Jezech, downo Cie niy było. Pewnie co chcesz?

JŌZEF: Chciołech spytać jak sie czujesz...

KOSZTANTA: Żyja... Godej po co prziszōł żeś. Zaś jakeś synsacyje? Już nos wszyscy wytykajōm palcami i wpytujōm eli coś wiymy, eli może Wom pomagali my w mordzie...

JŌZEF: Dej pokōj. Zaroz proces, wszyjsko sie skonczy.

KOSZTANTA: Abo dopiyro zacnie, jo już niy wiym co to bydzie.

JŌZEF: Mōm pytanie...

KOSZTANTA: Wiedziałach! Godej czego chcesz!

JŌZEF: A moga przikludzić do Ciebie Edyta na dni procesu. Niy mōm jeji z kim ostawić, a grycht to niynojlepszy plac do małyj dziouszki. Osobliwie jak jeji matka zasiodo na stolicy

⁴ Katolik Polski, rok XI, nr 136, 14.06.1935

obskarżonych...

KOSZTANTA: Możesz. Nawet dzisiaj, jak potrzebujesz. Wiysz, iż dycki Ci pomoga...

JŌZEF: Wiym, Kosztanta, dziynkuja Ci barzo.

KOSZTANTA: Idź juź! Paulek i Jonek zaroz wrōcōm z gruby.

JŌZEF: Ostawiom 5 jajec, ale niy ciep niymi wy mie bo ledwo ostatnio oblyczynie doczyściłech.

Kosztanta biere jajca i wyciepuje bez okno.

BINA XII

Czyrwiń 2024, ul. Andrzeja 16-18 pod downym gmachym gyrichu rejonowego w Katowicach

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY

Expres Zagłębia: Kej alkoholik spijoł mlyko z arsenikiem. W gyrichcie rejonowym w Katowicach odbydzie sie hned ciekawy termin we sprawie afery trucicielskij w familiji Wlokōw w Katowicach - Zawodziu. Na stolicy oskarżonych zasiądze gdowa Franciszka Wlokowo, jak tyź jeji zamężne cery Zofja Sikorowo, Emilia Baluchowo i 16-latowo Gertruda Wlokówna. [...] Oskarżone Franciszka Wlokowo i Zofja Sikorowo w ciōngu podszukonku do przewiny sie prziznały. [...] Za to Baluchowo i Gertruda Wlokówna, kero w chwili popołniynio czynu miała 14 lot, wypierają sie przewiny i twierdzom, iż o otruciu fatra bez matka przewidziały sie juz po pogrzebie, a niy donosiyły o tem policyje, bo matka groziyła im zabiciym siekyrom. Żona zamordowanego podowo na swoje usprawiedliwiynie, iż ślubny bōł nałogowym ożyrokym i jōm katowoł.⁵

Gazeta Robotnicza: Afera Trucicielsko. [...] Zarzōndzono ekshumacyjo i sekcyjo niyskorości wykozały, iż we wyntrznōściach Wloki je arsenik. [...] Baluchowo i Gertruda Wlokówna, kero w chwili zbrodnie miała 14 lot, wypierają sie przewiny i twierdzom, iż o otruciu fatra bez matka przewidziały sie juz po pogrzebie, a niy donosiyły o tem policyje, bo matka groziyła im zabiciym siekyrom. Termin w tyj sprawie oczekowano je z wielkim zainteresowanijem.⁶

BINA XIII

⁵ Expres Zagłębia, rok XI nr 174, Sosnowiec, 26.06.1936

⁶ Gazeta Robotnicza, rok 41, nr 180, 27.06.1936

5 czerwnia 2024, zalon pomiyszkano w bloku z lot 60.

OMA: Zaś telewizor mi niy działo, oglōndōłach taki ciekawy film na TVP Kultura i coś mrygło i zgas. Zapomniałach Ci pedzieć, kuknij, prosza, bo już od wtorku niy działo. Co godosz? Niy, nic niy nacisłach, no, może nacisłach, ale niy dojzdrzałach co. Tam sōm take małe knefle. No, zobocz, no... Ooo, widzisz, wiedziałach, iże sprawisz. A co sie stało? Zaś tyn som knefel nacisłach? No, musza sie to kajś zapisać co z tym zrobić. Dziynkuja Ci barzo. Choby taki proces, co sie tedy miōł zaczōńć, dzisiej toby go w telewizyje transmitowali. Programy publicystyczne i debaty by robiyli. Jōzef stoł by sie celebrytōm i na wszyjskich pudelkach by bōł. Ksiōnzka jak nic jakoś gwiazda kryminału, jak Bonda abo Mróz, by napisali. A może i film by powstał, ale taki w opozycyje do popularnego książkowego kryminału, mogłaby go Szumowsko zrobić. O – tako to historyjo. Ale to było downo i na Ślōnsku, toż niy ma tymatu.

BINA XIV

Paździyrnik 1936, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Dobry, Kosztanta! Je żeś w doma?

KOSZTANTA: Je żech, jak sprawa? Coś wiadomo?

JŌZEF: Wiysz, mōm pytanie... Eli moga wrōcić? Do dōm?

KOSZTANTA: Kaj Ty chcesz wrocać? Jakigo doma?

JŌZEF: Tukej, na Krakusa. Wiysz, chyba bydzie lepij w tyj sytuacji, jak sie wykludza ôd Zosi i wrōca tukej, z dzieckym. Przygarniesz nos?

KOSZTANTA *(po chwile cisze)*: ...Ja, wyszykuja Wōm izba.

JŌZEF: A co na to Paulek i Jonek?

KOSZTANTA: Niy mi sie niy trop, załatwia to.

BINA XV

Czyrwiyń 2024, dziywnnikorz przechadzo sie od ul. Andrzeja 16-18 (gmach gyrichtu) do ul. Mikołowskij 10a (downe katowske wiyzniynie miastowe)

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY

Kurier Wieczorny: Trucicielki z Bogucic stonōm przed gyrichtym. We sztwortek, dnia 29 października br. rozwozać bydzie Gyricht Rejonowy w Katowicach sensacyjno afera trucicielsko [...] Arsenik noczyniym pomsty. [...] W czasie dochodzynio wszyjske prziznały sie do morderstwa, bez przekłodanio sie tym, iże fater bōł nałogowym ożyrokym i

maltretował matka. Teroźnie zasiednōm na stolicy obskarżynio żona zamordowanego Franciszka Wlokowo i jeji zamynżne cery Zofia Sikorowo, Emilia Baluchowo i niezamynżno Gertruda Wlokowo [...] Termin tyn budzi wielke zainteresowanie.⁷

Przegląd Codzienny: Dramatyczny proces trucicielski w Katowicach. [...] Franciszka Wlokowo wnosi Antrag o wykluczynie jawności terminu. Gyricht wzniosek odciepuje [...] Za piyrsko zeznaje 48-latowo Franciszka Wlokowo [...] Priznowo sie do przewiny, bez przekłodanie swōj oszkliwy czyn niemożnościōm dalszego spōżycio ze ślubnym, co sztyjc sie upijoł i w niymiłosierny sposōb maltretował jōm i cery. Relacyjo tako panowoła w jejich familiji juź od 20 lot. [...] Wlokowo zaprzeczo jakoby keroś z cer była jeji w tym niecnym procederze spomocno. [...] zawołano była wtynczos dran cera Wlokowoj, 24-latowo Zofia Sikorowo [...] kero na samym wstympie oświadczo, iże odnośnie matki i siōstr odkazuje wszelkich poświadczyń. A dyć priznowo sie do dwukrotnego nalonio do mlyka rozpuszczonego w wodzie arseniku fatrowi i wiy tyź, iże jadu dolifrowoł jeji ślubny, niy wiedżōnc o jeji przeznaczyniu. [...] przesuchano była nastympno cera, 19-letnio Emilia Baluch [...] do przewiny sie niy priznowo [...] W czasie dalszych jeji poświadczyń wyszło jednak na jaw, iże była narōwni z ostatnymi siostrami i matkom wspōlniczkōm zbrodni. [...] Za ostatnio przesuchano było 17-latowo Gertruda Wlokōwna [...] na zala terminōw wchodzi z uśmiychym choby niy bez zdanie sie sprawy, iże je obskarżono o spōłudział w ojcobójstwie. Do żodnyj przewiny sie niy priznowo [...] Głowny świadek obskarżynio, Jōzef Sikora, kery po wyzdradzyniu jankuryjskigo czynu niyzawodnie powiadomiōł policyjo. [...].⁸

BINA XVI

5 czerwnia 2024, zalon pomiyszkaniō w bloku z lot 60.

OMA: Wyforsztelujcie sie, iże poszła zech wczorej na smyntorz do starzika i wycie co? Ledwo wrōciyłach, myślałach, iże juź tam ostana. Byłach mokro choby szcur... zrōb mi, prosza, tyj i podej tasza. Niy ta. Modro, ta mało. Mōm tam medykamenta, a musza zaroz wziōnc. Na czym to jo skończyłach...

BINA XVII

⁷ Kurier Wieczorny, nr 83, 27.10.1936

⁸ Przegląd Codzienny, rok 1, nr 30, 30.10.1936

Październik 1936, kuchnia we familoku przy ul. Krakusa 4

JŌZEF: Kosztanta, je rozsōndek: bezwzglyndne wiynziynie. Wyjdzie jak maō bydzie podlotkiym...

KOSZTANTA: Może jakoś apelacyjo, abo jak to sie nazywo, jakiś pierca może co doradzi?

JŌZEF: Niy wiym, Kosztanta, niy wiym, niy wiym co mōm robić...

BINA XVIII

Czyrwiyń 2024, ul. Andrzeja 16-18, w postrzodku budōnku

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY

Katolik: Potworno trucicielka. [...] W wyniku terminu gyricht, co kludziōł wiceprezes Stodolak, skozoł Wlokowo i Sikorowo na kora dōugoletniego wiynziynio, piyrso na 9 lot, a drugo na 8 lot. Ostone obskarżone ostały uniywinnione. Po rozsōndku zasōndzajōncym gyricht, na antrag prokuratora, skuli wysokigo wymiaru kory, zarzōndziōł niyzawodne haresztowanie obōm obskarżonych kobiyt, co postrzōd szlochu terożnyj na zale familije ostały odkludzone do wiynziynio w Katowicach. Termin wywołōł olbrzimie zainteresowanie i przysuchiwało sie jeji moc ludzi z nojbliższego obtoczynio obskarżonych trucicielek.⁹

Śląski Kurjer Poranny: Otruły fatra i ślubnego. [...] Place dlo publiczności zajynte do ostatniego placu [...] Rozsōndek wywołōł wielke wraźynie. Obskarżone przijynty rozsōndek wybuchym szlochu. Przy odkludzaniu zasōndzonych ku wrotōm wiynziynio prziszło dramatyczne rozestanie sie siōstr i matki, przy czym niy szło jejich rozerwać.¹⁰

BINA XIX

5 czyrwnia 2024, zalon pōmiyszkanie w bloku z lot 60.

OMA: To by byō na tela, możecie juź zastawić nagrowanie. Tak to widza, iże tak mogō być. Po wojnie sie powadzili i juź ze sobōm niy ozprawiali. A teraz myć zymby i do betōw, bo rano niy wstojicie! Niyskoro sie zrobijō.

BINA XX

Czyrwiyń 2024, dziywnnikorz przechadzo sie od ul. Andrzeja 16-18 w kerōnku ul. Kościuszki.

DZIYNNIKORZ ŚLED CZY

⁹ Katolik, rok LXX, nr 252, 30.10.1936

¹⁰ Śląski Kurjer Poranny, rok 2, nr 297, 30.10.1936

Siedem Groszy: Z gyrichtu apelacyjnego w Katowicach [...] obrońca zasōndzonych wniōs od rozsōndku apelacyjno [...] Gyricht Apelacyjny obniżoł kora zasōndzonym i skożoł Wlokowo na 5 lot wiyziynio, bez darowanio ji jedna trzecio kory podle amnestyje. Sikorowyj obniżoł kora do 3 lot wiyziynio i podle amnestyje darowoł jeji połowa kory.¹¹

BINA XXI

5 czyrwnia 2024, postrzodek nocy, izba pomiyszkanio w bloku z lot 60. Oma śpi, oroz sie budzi i siodo na betach

OMA: Pierōna! Te jajca to Francek życzoł...

Siemianowice Śląskie – Tresigallo –Siemianowice Śląskie

kwiecień-październik 2024

¹¹ Siedem Groszy, rok VI, nr 19, 19.01.1937